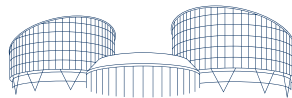

Η
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ
ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΕΝΑ
ΖΩΝΤΑΝΟ
ΟΡΓΑΝΟ

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ένα ζωντανό όργανο

Soán. An tSúil

Πίνακας περιεχομένων

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα	5
Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	5
Νομολογία	6
Αντίκτυπος της Σύμβασης	6
Η Σύμβαση, ένα σύγχρονο όργανο	7
Μεταρρυθμίσεις του συστήματος της Σύμβασης	8
Παράρτημα 1: Απλοποιημένη μορφή της Σύμβασης	10
Παράρτημα 2: Υπογράφοντα κράτη της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών	15
Παράρτημα 3: Ημερομηνίες κλειδιά	16
Παράρτημα 4: Τα Πρωτόκολλα της Σύμβασης	18
Παράρτημα 5: Διάγραμμα υπογραφών και επικυρώσεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Συνθήκη αριθ. 005)	22

English Edition
The European Convention on Human Rights – A living instrument

Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων του Δικαστηρίου. Αποσκοπεί στο να παρουσιάσει με απλοποιημένη μορφή, για εκπαιδευτικούς σκοπούς και μόνον, τα δικαιώματα που προστατεύει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τα νομικά δεσμευτικά κείμενα είναι οι επίσημες εκδοχές της Σύμβασης στα Γαλλικά και στα Αγγλικά.

Όλα τα δικαιώματα προστατεύονται. Κανένα μέρος αυτής της δημοσίευσης δεν μπορεί να μεταφραστεί, να αναπαραχθεί ή να μεταδοθεί, με οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό (CD-ROM, Διαδίκτυο, κ.λπ.) ή μηχανικό, συμπεριλαμβανομένης φωτοτυπίας, εγγραφής ή οποιοδήποτε συστήματος αποθήκευσης ή ανάκτησης πληροφοριών, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια από το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων – Γραμματεία του ΕΔΔΑ.

© Δικαιώματα φωτογραφιών: Συμβούλιο της Ευρώπης

© Εικονογράφηση: Shutterstock

© Γραφικά: ΕΔΔΑ – Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων

© Μορφοποίηση: ΕΔΔΑ – Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων

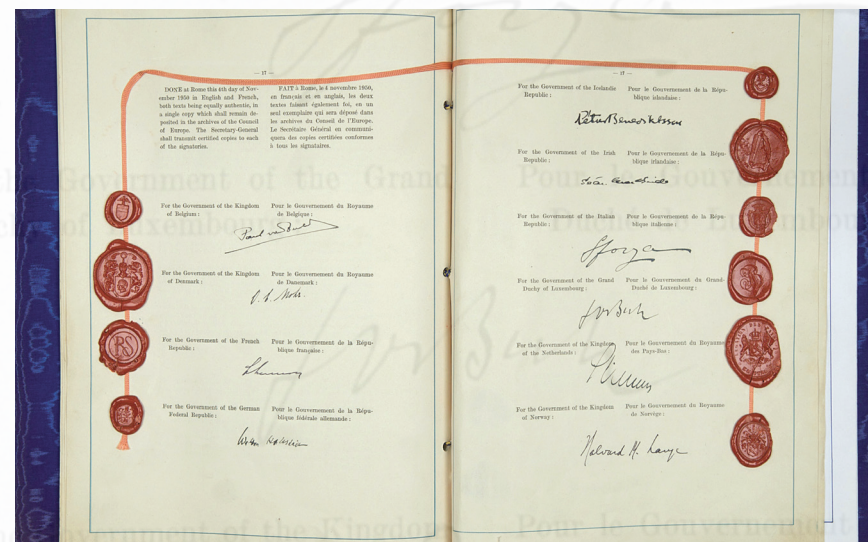
© Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Σεπτέμβριος 2022

Η σημασία της Ευρωπαϊκής Σύμβασης έγκειται στην έκταση του πεδίου εφαρμογής των δικαιωμάτων και ελευθεριών που προστατεύει, αλλά και στο σύστημα που έχει θεσπίσει δημιουργώντας το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με το καθήκον του να επιβλέπει την εκπλήρωση από τα Κράτη των δεσμεύσεών τους ένα σύστημα στο οποίο τα άτομα μπορούν να υποβάλλουν την υπόθεσή τους εναντίον του Κράτους όταν παραβιάζονται τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τους.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, ήταν το πρώτο μέσο που αποκρυσταλλώνει και δίνει δεσμευτικό αποτέλεσμα στα δικαιώματα που ορίζονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Θεσπίζει απόλυτα δικαιώματα που δεν μπορούν ποτέ να παραβιαστούν από τα Κράτη, όπως το δικαίωμα στη ζωή ή η απαγόρευση των βασανιστηρίων, και προστατεύει ορισμένα δικαιώματα και ελευθερίες που μπορούν να περιοριστούν από το νόμο μόνο όταν είναι απαραίτητο σε μια δημοκρατική κοινωνία, για παράδειγμα το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια ή το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Στο αρχικό κείμενο προστέθηκαν ορισμένα δικαιώματα με την υιοθέτηση πρόσθετων πρωτοκόλλων, που αφορούν ιδίως την κατάργηση της θανατικής ποινής, την προστασία της περιουσίας, το δικαίωμα σε ελεύθερες εκλογές ή την ελευθερία κυκλοφορίας.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δικαστικό όργανο του Συμβουλίου της Ευρώπης, εξετάζει προσφυγές από ιδιώτες, αλλά και διακρατικές προσφυγές, που κατατέθηκαν από ένα Κράτος εναντίον άλλου Κράτους συμβαλλόμενου μέρους στη Σύμβαση. Επί του παρόντος 46 χώρες έχουν δεσμευτεί να διασφαλίσουν θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, όχι μόνο στους υπηκόους τους, αλλά σε όλους, ακόμη και σε μη Ευρωπαίους, στα πλαίσια της δικαιοδοσίας τους.

Νομολογία

Η νομολογία του Δικαστηρίου είναι πλούσια και σχετίζεται με πολλά διαφορετικά θέματα. Η παραβίαση της Σύμβασης που διαπιστώνεται συχνότερα από το Δικαστήριο αφορά το δικαίωμα δίκαιης δίκης, λόγω έλλειψης δικαιοσύνης ή υπερβολικά μεγάλης διάρκειας διαδικασίας. Το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια και το δικαίωμα στην προστασία της ιδιοκτησίας συχνά οδηγούν σε διαπίστωση παραβίασης.

Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί για πολλά κοινωνικά ζητήματα όπως η άμβλωση, η υποβοηθούμενη αυτοκτονία, η σωματική έρευνα, η οικιακή δουλειά, η υιοθεσία από ομοφυλόφιλους, η χρήση θρησκευτικών συμβόλων στα σχολεία, η προστασία των πηγών δημοσιογράφων ή η διατήρηση δεδομένων DNA.

Αντίκτυπος της Σύμβασης

Ο λόγος για τον σημαντικό αντίκτυπο του έργου του Δικαστηρίου είναι η δεσμευτική δύναμη των αποφάσεών του. Ένα Κράτος το οποίο διαπιστώνεται ότι διέπραξε παραβίαση θα πρέπει να παράσχει αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη ο προσφεύγων και, στο μέτρο του δυνατού, να αποκαταστήσει τυχόν συνέπειες της παραβίασης. Το Κράτος πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι δεν θα υπάρξει παρόμοια παραβίαση, με άλλα λόγια ότι κανένας άλλος δεν θα είναι θύμα της παραβίασης που διαπιστώθηκε. Στην πράξη, αυτό συχνά οδηγεί σε αλλαγή της νομοθεσίας.

Με την τροποποίηση της νομοθεσίας ή της πρακτικής τους ώστε να ευθυγραμμιστούν με τη Σύμβαση, τα Κράτη επιτρέπουν σε όλους να επωφεληθούν από την περαιτέρω ανάπτυξη της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μια μόνο απόφαση μπορεί επομένως να έχει αντίκτυπο σε ολόκληρο τον πληθυσμό ενός Κράτους. Η εποπτεία της εκτέλεσης μιας απόφασης βρίσκεται στα χέρια της Επιτροπής Υπουργών, ενός εκτελεστικού οργάνου του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Παραδείγματα αλλαγών που προέκυψαν από τις αποφάσεις του Δικαστηρίου :

- η **Κύπρος** κατάργησε το ποινικό αδίκημα των ομοφυλοφιλικών σχέσεων μεταξύ συναινούστων ενηλίκων,
- η ένταξη σε μια ένωση δεν είναι πλέον υποχρέωση στη **Δανία**,
- η **Γαλλία** αναγνωρίζει την ισότητα των κληρονομικών δικαιωμάτων μεταξύ παιδιών που γεννιούνται εντός και παιδιών που γεννιούνται εκτός γάμου,
- το **Ηνωμένο Βασίλειο** απαγόρευσε τη σωματική τιμωρία στα κρατικά σχολεία,
- η **Ελβετία** θέσπισε νόμο για τη ρύθμιση της τηλεφωνικής παρακολούθησης και πολλά Κράτη έχουν εισαγάγει ένδικα βοηθήματα για να επιτρέψουν στους ανθρώπους να διαμαρτύρονται για διαδικασίες με αδικαιολόγητα μεγάλη διάρκεια.

Η Σύμβαση, ένα σύγχρονο όργανο

Αυτό που δίνει στη Σύμβαση τη δύναμή της και την καθιστά εξαιρετικά σύγχρονη είναι ο τρόπος που το Δικαστήριο την ερμηνεύει: δυναμικά, υπό το φως των σημερινών συνθηκών. Με τη νομολογία του, το Δικαστήριο έχει επεκτείνει τα δικαιώματα που ορίζονται στη Σύμβαση, έτσι ώστε οι διατάξεις του να ισχύουν σήμερα σε καταστάσεις που ήταν εντελώς απρόβλεπτες και αδιανόητες κατά τη στιγμή της υιοθέτησής της, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες, τη βιοηθική ή το περιβάλλον. Η Σύμβαση εφαρμόζεται επίσης σε κοινωνικά ή ευαίσθητα ζητήματα που σχετίζονται, για παράδειγμα, με την τρομοκρατία ή τη μετανάστευση.

Μεταρρυθμίσεις του συστήματος της Σύμβασης

Από τη σύστασή του το 1959, το Δικαστήριο ολοκλήρωσε την εξέτασή του για περίπου 910.000 προσφυγές, εκδίδοντας απόφαση είτε επί της ουσίας είτε επί του παραδεκτού, ή διαγράφοντας την υπόθεση από τον κατάλόγό του.

Αντιμέτωπα με έναν αυξανόμενο όγκο υποθέσεων, τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν εγκρίνει διάφορα Πρωτόκολλα της Σύμβασης με σκοπό τη βελτίωση και την ενίσχυση του εποπτικού μηχανισμού που δημιουργήθηκε αρχικά. Έτσι, έχουν εισαχθεί νέοι δικαστικοί σχηματισμοί για την αντιμετώπιση των πιο απλών υποθέσεων.

Παράλληλα, το Δικαστήριο έχει επίσης μεταρρυθμίσει τις μεθόδους εργασίας του προκειμένου να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά του και να εξορθολογίσει τους πόρους του. Για παράδειγμα, έχει θέσει σε εφαρμογή την πιλοτική διαδικασία απόφασης για την αντιμετώπιση της μαζικής εισροής προσφυγών σχετικά με παρόμοια ζητήματα, γνωστά και ως συστημικά ζητήματα, που προκύπτουν από τη μη συμμόρφωση του εσωτερικού δικαίου με τη Σύμβαση.

Έχει επίσης υιοθετήσει μια πολιτική ιεράρχησης που λαμβάνει υπόψη τη σημασία και τον επείγοντα χαρακτήρα των θεμάτων που τίθενται προκειμένου να αποφασίσει για τη σειρά με την οποία επεξεργάζονται οι προσφυγές.

Η Σύμβαση προέκυψε από την αποφασιστικότητα των υπογραφόντων Κρατών να αφήσουν στην ιστορία τις φρικαλεότητες του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1949 δέκα Κράτη δημιούργησαν το Συμβούλιο της Ευρώπης, για να εγγυηθούν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε όλη την Ευρώπη. Τον επόμενο χρόνο δώδεκα Κράτη υιοθέτησαν τη Σύμβαση, δημιουργώντας έτσι ένα Δικαστήριο με το καθήκον να διασφαλίζουν ότι εκπλήρωσαν τις δεσμεύσεις τους - ένα διεθνές δικαστήριο το οποίο θα είχε δικαιοδοσία να τα καταδικάζει και να τα υποχρεώνει να τροποποιήσουν τη νομοθεσία τους.

Σήμερα περισσότερο από ποτέ η Σύμβαση είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του Συμβουλίου της Ευρώπης και κάθε Κράτος που επιθυμεί να γίνει μέλος του Οργανισμού πρέπει να την υπογράψει και να την επικυρώσει. Η νομολογία του Δικαστηρίου ακολουθείται από τα εθνικά δικαστήρια Κρατών σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο· αναφέρεται επίσης από πολλά δικαστήρια ακόμη και πέρα από τα όρια της Ευρώπης.

Παράρτημα 1: Απλοποιημένη μορφή της Σύμβασης

Άρθρο 1

Υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Τα Κράτη πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλοι όσοι βρίσκονται στο έδαφός τους ή σε έδαφος που ελέγχεται απ' αυτά απολαμβάνουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που περιλαμβάνει η Σύμβαση.

Άρθρο 2

Το δικαίωμα στη ζωή

Το δικαίωμα στη ζωή προστατεύεται από το νόμο.

Άρθρο 3

Απαγόρευση των βασανιστηρίων

Κανείς δεν μπορεί να βασανιστεί ή να υποβληθεί σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Άρθρο 4

Απαγόρευση της δουλείας και των καταναγκαστικών έργων

Κανείς δεν μπορεί να υποχρεωθεί σε δουλεία ή σε αναγκαστική εργασία.

Άρθρο 5

Το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία. Εάν συλληφθεί κανείς, έχει το δικαίωμα να γνωρίζει αμέσως μετά τη σύλληψή του γιατί. Πρέπει επίσης να οδηγηθεί άμεσα ενώπιον δικαστικής αρχής και να δικαστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, ή να αφεθεί ελεύθερος μέχρι να διεξαχθεί η δίκη του.

Άρθρο 6

Το δικαίωμα σε μια δίκαιη δίκη

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα σε μια δίκαιη δίκη, εντός λογικής προθεσμίας, ενώπιον ενός ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου. Κάθε κατηγορούμενος θεωρείται αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του. Πρέπει να πληροφορείται σύντομα για τη φύση της κατηγορίας εναντίον του για να μπορέσει να προετοιμάσει την υπεράσπισή του. Έχει δικαίωμα σε δωρεάν νομική βοήθεια εφόσον δεν είναι σε θέση να πληρώσει δικηγόρο.

Άρθρο 7

Μη επιβολή ποινής χωρίς Νόμο

Κανείς δεν μπορεί να θεωρηθεί ένοχος για κάποια πράξη εάν κατά τη στιγμή εκείνη δεν υπήρχε νόμος που την απαγόρευε.

Άρθρο 8

Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

Άρθρο 9

Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Μπορεί να ασκεί τη θρησκευτική λατρεία κατ' ιδίαν ή δημοσίως, και να αλλάζει τη θρησκεία του.

Άρθρο 10

Liberté d'expression

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία μετάδοσης και λήψης πληροφοριών ή ιδεών.

Άρθρο 11

- **Ελευθερία του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι**

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα να λαμβάνει μέρος σε ειρηνικές συγκεντρώσεις και να γίνει μέλος ενώσεων. Αυτό περιλαμβάνει και το δικαίωμα ίδρυσης συνδικάτου και την ελευθερία να γίνει κανείς μέλος αυτού.

Άρθρο 12

- **Δικαίωμα στη σύναψη γάμου**

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα να συνάπτει γάμο και να δημιουργεί οικογένεια.

Άρθρο 13

- **Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής**

Κάθε πρόσωπο πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε εθνική αρχή για να παραπονεθεί όταν καταπατώνται τα δικαιώματά του.

Άρθρο 14

- **Απαγόρευση των διακρίσεων**

Τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, που περιλαμβάνει η Σύμβαση, ισχύουν για κάθε πρόσωπο, ανεξάρτητα από, μεταξύ άλλων, το φύλο του, το χρώμα του δέρματός του, τις θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις του ή την καταγωγή του.

Άρθρο 34

- **Ατομικές προσφυγές**

Το δικαίωμα προσφυγής στο ΕΔΔΑ είναι απόλυτο. Τα Κράτη δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να παρεμποδίζουν αυτό το δικαίωμα.

Άρθρο 1 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 1

- **Προστασία της ιδιοκτησίας**

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα να έχει περιουσία και να κάνει χρήση των αποκτημάτων του.

Άρθρο 2 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 1

- **Δικαίωμα στην εκπαίδευση**

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα στην εκπαίδευση και στη μόρφωση.

Άρθρο 3 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 1

- **Δικαίωμα για ελεύθερες εκλογές**

Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα να συμμετέχει με μυστική ψηφοφορία στις βουλευτικές εκλογές της χώρας του, καθώς και σε εκείνες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Άρθρο 2 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 4

- **Ελευθερία μετακίνησης**

Οποιοσδήποτε βρίσκεται νομίμως σε μια χώρα έχει το δικαίωμα να μετακινείται ελεύθερα και να διαμένει όπου επιθυμεί μέσα σε αυτή.

Άρθρο 1 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 6

- **Απαγόρευση της θανατικής ποινής**

Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί σε θάνατο ή να εκτελεσθεί από το Κράτος.

Άρθρο 2 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 7

- **Δικαίωμα για έφεση σε θέματα ποινικού δικαίου**

Κάθε πρόσωπο που έχει καταδικασθεί για αξιόποινη πράξη μπορεί να ασκήσει έφεση σε ανώτερο Δικαστήριο.

Άρθρο 3 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 7

- Αποζημίωση σε περίπτωση δικαστικής πλάνης
Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα σε αποζημίωση εάν καταδικάστηκε άδικα.

Άρθρο 4 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 7

- Δικαίωμα να μη δικάζεται ή να τιμωρείται δυο φορές για το ίδιο αδίκημα
Κανείς δεν μπορεί να καταδικαστεί ποινικά δυο φορές για το ίδιο αδίκημα, εκτός εάν αποδειχθεί ότι προέκυψαν νέα γεγονότα.

Άρθρο 5 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 7

- Ισότητα μεταξύ συζύγων
Οι σύζυγοι είναι ίσοι στα δικαιώματα και τις ευθύνες στις μεταξύ τους σχέσεις και στις σχέσεις τους με τα παιδιά τους.

Άρθρο 1 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 12

- Γενική απαγόρευση των διακρίσεων
Κανείς δεν μπορεί να υποστεί διακρίσεις όταν ασκεί τα δικαιώματά του λόγω, μεταξύ άλλων, του φύλου του, του χρώματος του δέρματός του, των πολιτικών ή θρησκευτικών πεποιθήσεών του ή της καταγωγής του.

Άρθρο 1 του υπ' αριθμ. Πρωτοκόλλου 13

- Κατάργηση της θανατικής ποινής
Η θανατική ποινή απαγορεύεται ακόμα και σε καιρό πολέμου.

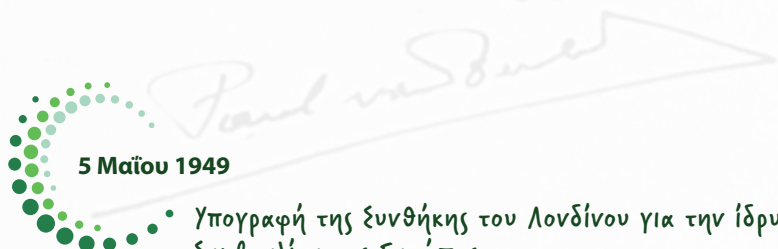
Παράρτημα 2: Υπογράφοντα κράτη της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

γνωστή ως Ευρωπαϊκή
Σύμβαση για τα Ανθρώπινα
Δικαιώματα - Ρώμη,
στις 4 Νοεμβρίου 1950

- ✍ Για την κυβέρνηση του Βασιλείου του Βελγίου: Paul VAN ZEELAND
- ✍ Για την κυβέρνηση του Βασιλείου της Δανίας: Otto Carl MOHR
- ✍ Για την κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας: Robert SCHUMAN
- ✍ Για την κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας: Walter HALLSTEIN
- ✍ Για την κυβέρνηση της Ισλανδικής Δημοκρατίας: Petur BENEDIKTSSON
- ✍ Για την κυβέρνηση της Ιρλανδικής Δημοκρατίας: Seán MAC BRIDE
- ✍ Για την κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας: Carlo SFORZA
- ✍ Για την κυβέρνηση του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου: Joseph BECH
- ✍ Για την κυβέρνηση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών: Dirk STIKKER
- ✍ Για την κυβέρνηση του Βασιλείου της Νορβηγίας: Halvard Manthey LANGE
- ✍ Για την κυβέρνηση του Saar: Edgar HECTOR
- ✍ Για την κυβέρνηση της Τουρκικής Δημοκρατίας: Mehmet Fuat KÖPRÜLÜ
- ✍ Για την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας: Ernest DAVIES

Παράρτημα 3: Ημερομηνίες κλειδιά

5 Μαΐου 1949

- Υπογραφή της Συνθήκης του Λονδίνου για την ίδρυση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

4 Νοεμβρίου 1950

- Υπογραφή στη Ρώμη της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, γνωστή ως Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

3 Σεπτεμβρίου 1953

- Έναρξη ισχύος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

21 Ιανουαρίου 1959

- Πρώτη εκλογή δικαστών του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τη Συμβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

14 Νοεμβρίου 1960

- Το Δικαστήριο εκδίδει την πρώτη του απόφαση: Lawless κατά Ιρλανδίας.

1 Νοεμβρίου 1998

- Σύσταση του νέου Δικαστηρίου βάσει του Πρωτοκόλλου αριθ. 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Αυτό το ενιαίο δικαστήριο πλήρους απασχόλησης αντικαθιστά το προηγούμενο σύστημα εποπτείας.

1 Ιουνίου 2010

- Δημιουργία νέων δικαστικών σχηματισμών για την επιτάχυνση της διεκπεραίωσης υποθέσεων. Οι δικαστές υπηρετούν τώρα μια εννεαετή μη ανανεώσιμη θητεία.

Παράρτημα 4: Τα Πρωτόκολλα της Σύμβασης

Το Πρόσθετο Πρωτόκολλο

Έναρξη ισχύος: 18 Μαΐου 1954

γνωστότερο ως Πρωτόκολλο Αρ. 1: προβλέπει νέα δικαιώματα, και ιδίως το δικαίωμα στην ειρηνική απόλαυση της περιουσίας, το δικαίωμα στην εκπαίδευση και το δικαίωμα ελεύθερων εκλογών με μυστική ψηφοφορία.

Πρωτόκολλο Αρ. 2

Έναρξη ισχύος: 21 Σεπτεμβρίου 1970

αναθέτει στο Δικαστήριο την αρμοδιότητα να εκδίδει συμβουλευτικές γνώμες κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής Υπουργών.

Πρωτόκολλο Αρ. 3

Έναρξη ισχύος: 21 Σεπτεμβρίου 1970

τροποποιεί τα προηγούμενα άρθρα 29, 30 και 34 της Σύμβασης.

Πρωτόκολλο Αρ. 4

Έναρξη ισχύος: 2 Μαΐου 1968

προβλέπει, ειδικότερα, την απαγόρευση φυλάκισης λόγω μη εκπλήρωσης συμβατικών υποχρεώσεων, το δικαίωμα ελευθερίας κυκλοφορίας και ελεύθερης επιλογής κατοικίας, καθώς και την απαγόρευση της απέλασης υπηκόων και τη συλλογική απέλαση αλλοδαπών.

Πρωτόκολλο Αρ. 5

Έναρξη ισχύος: 20 Δεκεμβρίου 1971

τροποποιεί τα άρθρα 22 και 40 της Σύμβασης.

Πρωτόκολλο Αρ. 6

Έναρξη ισχύος: 1 Μαρτίου 1985

σχετικά με την κατάργηση της θανατικής ποινής.

Πρωτόκολλο Αρ. 7

Έναρξη ισχύος: 1 Νοεμβρίου 1988

προβλέπει, ειδικότερα, το δικαίωμα έφεσης σε ποινικές υποθέσεις, το δικαίωμα αποζημίωσης για παράνομη καταδίκη, το δικαίωμα μη δίκης ή τιμωρίας δύο φορές και την ισότητα μεταξύ συζύγων.

Πρωτόκολλο Αρ. 8

Έναρξη ισχύος: 1 Ιανουαρίου 1990

τροποποιεί τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Πρωτόκολλο Αρ. 9

- Έναρξη ισχύος: 1 Οκτωβρίου 1994

παρέχει στους προσφεύγοντες το δικαίωμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να ζητήσουν από το Δικαστήριο να εξετάσει την υπόθεσή τους.

Πρωτόκολλο Αρ. 10

- Έναρξη ισχύος: 25 Μαρτίου 1992

βελτιώνει τη διαδικασία εποπτείας της Σύμβασης στα πλαίσια του προηγούμενου συστήματος της Σύμβασης (το μέσο αυτό έχασε τον σκοπό του με την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου αριθ. 11).

Πρωτόκολλο Αρ. 11

- Έναρξη ισχύος: 1 Νοεμβρίου 1998

θεσπίζει το «νέο Δικαστήριο».

Πρωτόκολλο Αρ. 12

- Έναρξη ισχύος: 1 Απριλίου 2005

εισάγει μια γενική απαγόρευση των διακρίσεων.

Πρωτόκολλο Αρ. 13

- Έναρξη ισχύος: 1 Ιουλίου 2003

σχετικά με την κατάργηση της θανατικής ποινής σε όλες τις περιπτώσεις.

Πρωτόκολλο Αρ. 14

- Έναρξη ισχύος: 1 Ιουνίου 2010

προβλέπει, ειδικότερα, τη δημιουργία νέων δικαστικών σχηματισμών για τις πιο απλές υποθέσεις και ένα νέο κριτήριο παραδεκτού. Αυτό το Πρωτόκολλο επέκτεινε επίσης τη διάρκεια της θητείας των δικαστών από έξι σε εννέα χρόνια, μη ανανεώσιμη.

Πρωτόκολλο Αρ. 15

- Έναρξη ισχύος: 1 Αυγούστου 2021

εισάγει μια αναφορά στην αρχή της επικουρικότητας και στο δόγμα του περιθωρίου εκτίμησης. Μειώνει την προθεσμία υποβολής προσφυγής στο Δικαστήριο από έξι μήνες σε τέσσερις.

Πρωτόκολλο Αρ. 16

- Έναρξη ισχύος: 1 Αυγούστου 2018

επιτρέπει στα ανώτατα δικαστήρια των συμβαλλομένων μερών να ζητήσουν συμβουλευτική γνώμη από το Δικαστήριο

Παράρτημα 5: Διάγραμμα υπογραφών και επικυρώσεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Συνθήκη αριθ. 005)

	Υπογραφή	Επικύρωση	Έναρξη ισχύος
Αλβανία	13/07/1995	02/10/1996	02/10/1996
Ανδόρρα	10/11/1994	22/01/1996	22/01/1996
Αρμενία	25/01/2001	26/04/2002	26/04/2002
Αυστρία	13/12/1957	03/09/1958	03/09/1958
Αζερμπαϊτζάν	25/01/2001	15/04/2002	15/04/2002
Βέλγιο	04/11/1950	14/06/1955	14/06/1955
Βοσνία και Ερζεγοβίνη	24/04/2002	12/07/2002	12/07/2002
Βουλγαρία	07/05/1992	07/09/1992	07/09/1992
Κροατία	06/11/1996	05/11/1997	05/11/1997
Κύπρος	16/12/1961	06/10/1962	06/10/1962
Δημοκρατία της Τσεχίας	21/02/1991	18/03/1992	01/01/1993
Δανία	04/11/1950	13/04/1953	03/09/1953
Εσθονία	14/05/1993	16/04/1996	16/04/1996
Φινλανδία	05/05/1989	10/05/1990	10/05/1990
Γαλλία	04/11/1950	03/05/1974	03/05/1974
Γεωργία	27/04/1999	20/05/1999	20/05/1999
Γερμανία	04/11/1950	05/12/1952	03/09/1953
Ελλάδα	28/11/1950	28/11/1974	28/11/1974
Ουγγαρία	06/11/1990	05/11/1992	05/11/1992
Ισλανδία	04/11/1950	29/06/1953	03/09/1953
Ιρλανδία	04/11/1950	25/02/1953	03/09/1953
Ιταλία	04/11/1950	26/10/1955	26/10/1955
Λετονία	10/02/1995	27/06/1997	27/06/1997
Λιχτενστάιν	23/11/1978	08/09/1982	08/09/1982
Λιθουανία	14/05/1993	20/06/1995	20/06/1995
Λουξεμβούργο	04/11/1950	03/09/1953	03/09/1953

	Υπογραφή	Επικύρωση	Έναρξη ισχύος
Μάλτα	12/12/1966	23/01/1967	23/01/1967
Δημοκρατία της Μολδαβίας	13/07/1995	12/09/1997	12/09/1997
Μονακό	05/10/2004	30/11/2005	30/11/2005
Μαυροβούνιο	03/04/2003	03/03/2004	06/06/2006
Ολλανδία	04/11/1950	31/08/1954	31/08/1954
Βόρεια Μακεδονία	09/11/1995	10/04/1997	10/04/1997
Νορβηγία	04/11/1950	15/01/1952	03/09/1953
Πολωνία	26/11/1991	19/01/1993	19/01/1993
Πορτογαλία	22/09/1976	09/11/1978	09/11/1978
Πορτογαλία	07/10/1993	20/06/1994	20/06/1994
Ρωσική Ομοσπονδία*	28/02/1996	05/05/1998	05/05/1998
Σαν Μαρίνο	16/11/1988	22/03/1989	22/03/1989
Σερβία	03/04/2003	03/03/2004	03/03/2004
Δημοκρατία της Σλοβακίας	21/02/1991	18/03/1992	01/01/1993
Σλοβενία	14/05/1993	28/06/1994	28/06/1994
Ισπανία	24/11/1977	04/10/1979	04/10/1979
Σουηδία	28/11/1950	04/02/1952	03/09/1953
Ελβετία	21/12/1972	28/11/1974	28/11/1974
Τουρκία	04/11/1950	18/05/1954	18/05/1954
Ουκρανία	09/11/1995	11/09/1997	11/09/1997
Ηνωμένο Βασίλειο	04/11/1950	08/03/1951	03/09/1953

* Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022, η Ρωσική Ομοσπονδία έπαψε να είναι συμβαλλόμενο μέρος της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Διάγραμμα υπογραφών και επικυρώσεων των Πρωτοκόλλων της Σύμβασης διατίθεται στην ιστοσελίδα του Γραφείου Συνθηκών: www.coe.int/fr/web/conventions.

Πρωτότυπο της Σύμβασης

ELL

www.echr.coe.int

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ο επιφανέστερος οργανισμός προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ευρωπαϊκής ηπείρου. Περιλαμβάνει 47 κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων όλων των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ένα σύμφωνο που έχει σχεδιαστεί για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιβλέπει την εφαρμογή της Σύμβασης στα κράτη μέλη.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE